

EAPC - Gestió de la informació: transparència i protecció de dades

Una imatge val més que mil paraules

31-10-2022

La dita no va mal encaminada. En determinats casos, una imatge pot ser molt valuosa. Per aquest motiu, en aquesta entrada abordaré l'accés a les imatges captades per les càmeres de videovigilància instal·lades per les entitats compreses dins l'àmbit d'actuació de l'Autoritat Catalana de Protecció de Dades (APDCAT), que queden subjectes a la normativa de transparència pel que fa a les obligacions derivades de l'exercici del dret d'accés a la informació pública.

La persona que sol·licita accedir a les imatges de videovigilància ha de tenir clara una cosa: què vol. Si el que desitja és obtenir una còpia de les imatges en què surt ella, llavors no s'aplica la normativa de transparència, sinó les normes que regulen el dret fonamental a la protecció de dades personals. Cal recordar que la [Llei 19/2014](#), del 29 de desembre, de transparència, accés a la informació pública i bon govern, estableix a l'article 24.3 que "les sol·licituds d'accés a la informació pública que es refereixin només a dades personals del sol·licitant s'han de resoldre d'acord amb la regulació del dret d'accés que estableix la legislació de protecció de dades de caràcter personal".

Per tant, quan la voluntat del sol·licitant sigui accedir a les seves pròpies imatges, hem d'acudir a la normativa de protecció de dades.

El dret d'accés està regulat a l'article 15 del [Reglament general de protecció de dades](#) (RGPD). En virtut d'aquest article, el responsable del tractament d'imatges ha de facilitar a la persona interessat la informació que prescriu l'article 15.1 del RGPD, però també li ha de proporcionar una còpia de les dades. Així doncs, la persona interessada pot obtenir una còpia de les seves imatges, òbviament, sempre que s'emmagatzemin les imatges, és a dir, que el tractament no es limiti a una mera emissió de les imatges en temps real.

Però en l'àmbit de la videovigilància hi ha algunes peculiaritats que convé conèixer, i que per a les entitats compreses dins l'àmbit d'actuació de l'APDCAT estan recollides a la [Instrucció 1/2009](#), de 10 de febrer, sobre el tractament de dades de caràcter personal mitjançant càmeres amb fins de videovigilància. Aquesta instrucció, que té caràcter reglamentari, continua en vigor en allò que no

s'oposi al RGPD, a la [Llei orgànica 3/2018](#), de 5 de desembre, de protecció de dades personals i garantia dels drets digitals (LOPDGDD) i a la [Llei orgànica 7/2021](#), de 26 de maig, de protecció de dades personals tractades per a fins de prevenció, detecció, investigació i enjudiciament d'infraccions penals i d'execució de sancions penals.

Una d'aquestes peculiaritats rau en els requisits addicionals que ha de tenir la sol·licitud d'accés en l'àmbit de la videovigilància. D'acord amb l'article 17 de la Instrucció 1/2009, la sol·licitud ha d'indicar el lloc, la data i l'hora aproximada (en franges no superiors a dues hores) en què la imatge de la persona interessat va poder ser captada. A més, aquesta sol·licitud s'ha d'acompanyar d'una imatge del sol·licitant, a fi que el responsable del tractament d'imatges pugui verificar que les imatges objecte de tractament corresponen a la persona interessada que sol·licita l'accés.

Si la sol·licitud no s'ajusta al que s'acaba d'exposar, el responsable n'ha de requerir l'esmena al sol·licitant amb l'avertiment que, si no ho fa, es considerarà que desisteix de la seva petició, d'acord amb l'article 68 de la [Llei 39/2015](#), d'1 d'octubre, del procediment administratiu comú de les administracions públiques.

La Instrucció 1/2009 també estableix que el responsable pot requerir al sol·licitant que porti una altra imatge, si la que ja s'ha facilitat no ofereix prou definició o elements per permetre'n la identificació. La Instrucció determina que si la nova imatge tampoc no permet asseverar que el sol·licitant és el que consta a les imatges, la sol·licitud d'accés s'ha de denegar.

Un altre aspecte a tenir en compte quan s'exerceix el dret d'accés és el breu termini de conservació de les imatges captades per un sistema de videovigilància, que no pot ser superior a un mes des de la captació, de conformitat amb l'article 22.3 de la LOPDGDD. Cal afegir, a més, que als tractaments amb finalitat de videovigilància no els és aplicable l'obligació de bloqueig.

Així doncs, és altament recomanable que la persona interessada que vulgui accedir a unes determinades imatges formuli la seva sol·licitud dins dels dies següents a la data en què es van captar.

Per la seva banda, el responsable del tractament d'imatges que rebí una sol·licitud d'accés ha de disposar d'uns procediments àgils que permetin resoldre-la abans que transcorri el termini de conservació d'imatges. O bé, si preveu que la sol·licitud d'accés es resoldrà un cop les imatges ja haurien d'estar suprimides, ha d'actuar proactivament conservant-ne una còpia, a fi de poder-les lliurar a la persona interessada si finalment s'estima la seva sol·licitud.

Tal com apuntava abans, el dret d'accés establert per la normativa de protecció de dades personals té per objecte poder accedir a les dades que un responsable té sobre un mateix, però no inclou l'accés a les dades personals de tercers. I aquí pot sorgir el dubte següent: què succeeix quan a les imatges sol·licitades també hi apareixen altres persones?

La resposta a aquesta pregunta ens la dona, novament, la Instrucció 1/2009. En concret, a l'article 13 determina que, si l'exercici del dret d'accés afecta també imatges de terceres persones, llevat que es compti amb el seu consentiment (o una altra base jurídica de l'article 6 del RGPD), per accedir-hi cal la dissociació o anonimització prèvia de les imatges amb qualsevol mitjà que impedeixi identificar les terceres persones. Conscient que això pot implicar una tasca laboriosa, la Instrucció estableix que, quan l'anonimització exigeix esforços desproporcionats en atenció al

lapse temporal enregistrat o al nombre elevat de terceres persones afectades, el responsable pot sol·licitar la persona interessada que redueixi el període de gravació al qual pretén tenir accés. En els termes que està formulada aquesta determinació, però, la persona interessada no està obligada a aquesta limitació.

D'altra banda, si la voluntat de la persona interessada és accedir a unes imatges en què apareixen identificades altres persones o, fins i tot, a unes imatges en què no es pot identificar cap persona, cal optar per unes vies diferents.

La primera d'aquestes vies és el dret d'accés regulat per la normativa de transparència, ja que les imatges captades per les càmeres encaixen dins el concepte d'informació pública. Cal precisar, però, que aquesta via només es pot emprar respecte de les entitats que queden subjectes al dret d'accés establert per la Llei 19/2014, les quals consten enumerades a l'article 3.1.

En aquest cas, quan a les imatges sol·licitades apareguin terceres persones identificades o identificables, és imprescindible efectuar el tràmit d'audiència establert a l'article 31 de la Llei 19/2014 perquè aquestes terceres persones puguin formular al·legacions a l'accés, ja que pot afectar el seu dret a la protecció de dades personals.

La segona d'aquestes vies, i segurament la més desconeguda, és la possibilitat d'acudir a la disposició desena de la LOPDGDD. Aquesta disposició permet als responsables que enumera l'article 77.1 d'aquesta Llei (en síntesi, les entitats del sector públic) de comunicar les dades personals que els sol·licitin subjectes de dret privat quan tinguin el consentiment de les persones afectades, o bé quan apreciïn que en els sol·licitants hi ha un interès legítim que prevalgui sobre els drets i els interessos dels afectats, de conformitat amb el que estableix l'article 6.1.f del RGPD. En aquest darrer supòsit, cal que el responsable del tractament ponderi si l'interès legítim del sol·licitant preval sobre els drets o interessos dels afectats.

Oriol València Bozal

Advocat, delegat de protecció de dades, consultor i formador al sector públic en matèries de transparència i protecció de dades